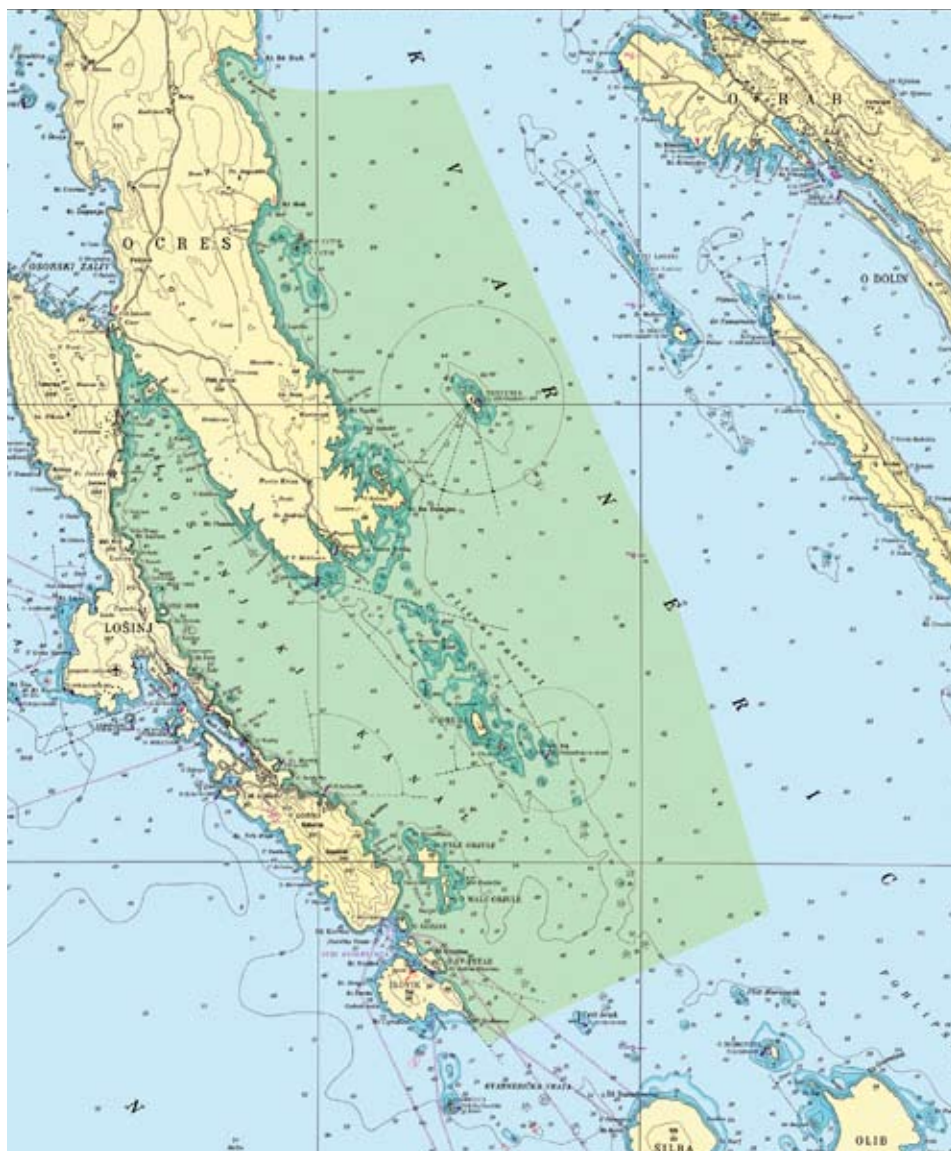

PROGLAŠEN JE LOŠINJSKI REZERVAT ZA DUPINE

Prilikom proslave 14-tog Dana dupina, u nedjelju 6. kolovoza 2006. godine državni je tajnik Ministarstva kulture Republike Hrvatske, dr. Jadran Antolović, proglasio osnivanje Lošinskog Rezervata za Dupine (Ministarstvo kulture, Republika Hrvatska, UP/I-612-07/06-33/676, 532-08-02-1/5-06-1, 26. srpnja 2006.). Proglašenju je bila nazočna i glavna tajnica ACCOBAMS-a (Sporazum o zaštiti kitova u Crnom moru, Sredozemnom moru te susjednom području Atlantika), Dr. Marie-Chris-

tine Van Klaveren, te savjetnik Ministra za zaštitu prirode, gđin. Zoran Šikić.

Proslava se odvijala u Lošinjском edukacijskom centru o moru koji predstavlja središte aktivnosti Plavog svijeta Instituta za istraživanje i zaštitu mora. Čestitke prilikom proglašenja stigle su i od predsjednika Republike Hrvatske Stjepana Mesića koji je tom prigodom čestitao na uspješnom istraživačkom radu Plavog svijeta kao i njegovoj uspješnoj suradnji sa predstavnicima Zavoda za

zaštitu prirode i Hrvatskog prirodoslovnog muzeja te sa tajništvom ACCOBAMS-a.

Ovo područje (<http://www.blue-world.org/MPA/>) tako je zakonski zaštićeno kao Lošinski rezervat za dobre dupine (*Tursiops truncatus*) te postaje područje strogog režima zaštite. Područje će za početak biti stavljeno pod preventivnu zaštitu koja zabranjuje započinjanje s bilo kakvim novim aktivnostima u razdoblju od tri godine. U međuvremenu će se osnovati upravljačko tijelo i pripremiti plan upravljanja za stalnu zaštitu područja. Nakon što se završi razdoblje preventivne zaštite, zakonodavna odluka o zaštiti ovog područja postaje trajna. Lošinski Rezervat za Dupine predstavlja prvi rezervat namijenjen zaštiti jedne populacije dupina u cijelom mediteranu. To je ujedno i najveće zaštićeno područje u Jadranskom moru, a obuhvaća sveukupno 526 km². Odluka o zasnivanju takvog rezervata temelji se na saznanjima niza istraživačkih projekata Instituta Plavi svijet o kritičnim čimbenicima koji utječu na rasprostranjenost i brojnost dobrih dupina u ovom području kroz posljednjih 12 godina te o lokalnom socio-ekonomskom utjecaju kojeg bi ovakva zakonodavna odluka imala.

Zaštita dobrih dupina ujedno bi pridonjela i zaštiti mnogih drugih ugroženih i zaštićenih životinjskih i biljnih vrsta te njihovih prirodnih staništa kao na primjer područja u kojima zimuju glavate želve (*Caretta caretta*), područja livada morskih cvjetnica (*Posidonia oceanica*) te koraligenskih bioceonoza kao i područja na kojima se gnijezdi morski vranac (*Phalacrocorax aristotelis*). Posljednji rezultati istraživanja pokazuju kako je unutar područja prisutno 152 vrste morske flore, 303 vrste morskih beskralješnjaka (7 strogo zaštićenih, 9 zaštićenih) i 112 vrsta ribe (od kojih je 19 ugroženo u Hrvatskoj). Područje je poznato i kao mjesto od iznimnog arheološkog značaja jer je u njemu pronađena grčka statua u bronzi koja predstavlja neprocijenjivu repliku Lizipovog Apoksiomena.

Stanje preventivne zaštite ne stavlja pod zabranu trenutno korištenje područja kao što je profesionalno ribarenje, amatersko ribarenje, turizam ili neke druge rekreativne aktivnosti koje se tako još uvijek mogu odvijati. Kroz nadolazeće mjesece odvijat će se pregovori između lokalne vlasti i lokalnih interesnih skupina koje će temeljem takvih pregovora odrediti pravila o upravljanju rezervatom. Stanje preventivne zaštite im dozvoljava 3 godine za takvo pregovaranje.

Nadamo se da će Lošinj biti primjer razvijanja demokratskih pravila za zaštitu morskog područja i u drugim djelovima Jadranskog mora.

Za dodatne informacije kontaktirajte Plavi Svijet na info@plavi-svijet.org ili pogledajte naše web stranice.

Dragi prijatelji,

Napokon smo opet tu! Prije svega, dužni smo svima veliku ispriku zbog duge pauze koju smo imali od posljednjeg izdanja našeg Akvamarina. Nakon velike zbrke oko pripreme i tiska, odlučili smo svim našim usvajateljima prirediti veliko prošireno izdanje koje obuhvaća 2004., 2005. i 2006. godinu. Tako sada gledate u primjerak jedinstvenog Jumbo Akvamarina. U međuvremenu, puno se toga radilo u Plavom svijetu, a svakako je najveća novost proglašenje zaštićenog područja mora - Prvog rezervata za dupine na Mediteranu u području lošinjskog akvatorija. Naši prijatelji Grifo, Faccia, Monk, Phil, Debby, Meta, Mush, Sonja i ostatak ekipe od sada će uživati u svom dijelju Jadrana u kojemu će se sve ljudske aktivnosti prilagoditi njima. Ovim putem želimo ujedno prenijeti POSEBNU ZAHVALU SVIM USVAJATELJIMA jer su u pravo oni svojim donacijama omogućili da Plavi svijet ustraje u svojim nastojanjima i da projekt osnivanja rezervata saživi. Nadalje, tu su i novosti iz Lošinjskog edukacijskog centra o moru. Svake godine pripremimo neki novi sadržaj kako bi svi naši vjerni posjetitelji svakim dolaskom proširili svoja znanja o živom svijetu mora. Posebno nas veseli što nas posjećuje sve veći broj školskih grupa kako bi poslušali jedno od naših predavanja i/ili sudjelovali u zabavnim i poučnim radionicama koje smo za njih pripremili. Ove su godine svi edukacijski programi Plavog svijeta dobili i službenu preporuku Agencije za odgoj i obrazovanje RH. Što se tiče rada na terenu, Jadranski projekt dupin nastavlja svoje istraživačke aktivnosti, a sezona istraživanja svake je godine sve duža i duža. Zahvaljujući tome svake godine imamo sve više sati provedenih uz naše dupine. U protekloj smo sezoni na našem području istraživanja također imali i jednog iznimno dragog gosta - Sredozemnu medvjedicu. Da li nam je samo privremeno došla u posjet ili planira trajno ostati istraživanja će tek pokazati. Projekt istraživanja morskih kornjača u Jadranu u suradnji s Hrvatskim prirodoslovnim muzejom iz Zagreba uspješno se nastavlja. Tijekom zimskih mjeseci sve nam češće slučajni nalazi donose ozljeđene glavate želve na privremeni oporavak u naš Centar. Eto, već prema uvodu možete vidjeti da je u Plavom svijetu svake godine sve življe i življe tijekom čitave godine i nadamo se da ćete nas uskoro (opet) posjetiti, a dotad uživajte u čitanju novog broja Akvamarina.

P.S.

U prosincu će Plavi svijet postati bogatiji za novog člana ekipe - naša Andrea očekuje prinoću. Neka im je sretno!

Srdačan pozdrav!
Jelena Jovanović

Za sve potrebne informacije naša adresa je:

LOŠINJSKI EDUKACIJSKI CENTAR O MORU
Kaštel 24, 51551 Veli Lošinj, Hrvatska
tel: 051 604 666 fax: 051 604 668
info@plavi-svijet.org
www.plavi-svijet.org

Faccia

Faccia nas je rano posjetila ove godine. Sredinom travnja opažena je u velikoj skupini dupina, uglavnom majki s mladuncima, koji obično posjećuju sjeverni dio našeg istraživačkog područja. Neki od njih bili su dupini Nista, Vivian i Raisa s njihovim živahnim mladuncima koje smo tada opazili između otočića Trstenika i Orude. Faccia ih je kao i obično pratila s male udaljenosti krećući se polagano. Zadnji put smo je vidjeli 10. srpnja nakon čega je uslijedio period kada zbog loših vremenskih uvjeta nismo mogli izlaziti na more. Faccia je taj put bila u dobroj kondiciji te bi nas, kao i obično, pri svakom izlasku na površinu mora dobro promotrila.

Grifo

Grifo smo često vidjeli tijekom protekle godine. Naročito ju je lako prepoznati zbog prisutnosti njenog veoma aktivnog mladunca Andree koji je vrlo društven, a to se može zaključiti i po mnogobrojnim ogrebotinama na njegovoj leđnoj peraji nastalim tijekom igranja s drugim mladuncima iz grupe. Grifo i Andreu tijekom ljeta uglavnom vidamo u blizini otočića Trstenika gdje ih je istraživački tim opazio sa svjetionika smještenog na tom otočiću.

Debby

Debby smo prvi put vidjeli 1991. godine, a tek 1995. godine smo mogli sa sigurnošću potvrditi da se radi o ženki budući da je bila u pratnji svog prvog mladunca. Njeno drugo mladunče, Višnja, ovo se proljeće osamostalila i odvojila od majke ali je i dalje često vidamo u istoj skupini u kojoj se nalazi i Debby. Debby uglavnom vidamo u društvu Beluga i ženki kao što su Faccia, Quiz i njeno mladunče Quison dok putuju kroz središnji i južni dio sada zaštićenog područja za dupine.

Meta

Meta je naš rezidentan dupin rođen 1992. godine. Njegova majka Mirna je također jedan od

rezidentnih dupina ove cresko-lošinjske populacije. Mi vjerujemo da je Meta mužjak budući da se udaljio iz ovog područja u periodu 1998-1999, što je i tipično ponašanje mužjaka dobrih dupina. Ponovno se pojavio u lipnju 2000. godine i od tada ga redovito vidamo u središnjem dijelu ovog područja u društvu drugih mladih dupina koje istraživači često nazivaju "vandalima". Metu smo vidjeli nekoliko puta ove godine kada bi došao "jahati" na valu kojeg stvara pramac našeg broda te dok bi se družio sa svojim mladim prijateljima.

Monk

Monka smo vidjeli u lipnju ove godine u društvu dobrog mu prijatelja Phila te drugih dupina s kojima se obično druži. Uvijek bi se držao na dovoljnoj udaljenosti da drži na oku ostatak svojih prijatelja te naš istraživački brod pa smo rijetko bili u prilici da ga lijepo pozdravimo. Ponovno smo ga vidjeli tek u rujnu kada je bio u pratnji ženki Debby i Quison koje te godine nisu imale mladunce, ali se nadamo da će ih imati u slijedećoj sezoni.

Phil

Phila smo vidjeli s Monkom u lipnju kada je čuvao Natašino i Biancino mladunče. Držao se jako blizu mladunaca, zaklanjajući ih od naših pogleda dok su njihove majke hvatale ribu. Ponovno smo ga vidjeli krajem kolovoza, nedugo nakon proslave Dana Dupina, kada je bio u velikoj skupini od oko tridesetak dupina opaženih u plitkom području koje okružuje svjetionik Veli Brak. Tom prilikom nismo opazili Monka što je bilo veoma neobično budući da ih najčešće vidamo zajedno.

Gdje su sada?

Već poznati, ali i neki novi...

Mush

Musha smo prvi put vidjeli u svibnju 1992. godine u društvu Debby. Njegova leđna peraja bila je već tada označena mnogobrojnim urezima i ožiljcima zbog čega je bio lako prepoznatljiv našim istraživačima. Ranijih godina često je mijenjao skupine s kojima se družio pa smo ga tako mogli vidjeti i s dupinima koji posjećuju sjeverni dio ovog područja i s onima koji se zadržavaju na južnom dijelu cresko-lošinjskog akvatorija.

Kitovi ubojice

Kitovi ubojice, još poznatiji kao orke, jedni su od najpoznatijih kitova na svijetu. Predstavnici su najveće porodice kitova zubana, porodice Delphinidae. Kao i većina kitova zubana i orke imaju jednu nosnicu na vrhu glave te se koriste ehokacijom pri traženju plijena. Njihovo je tijelo veoma robusno, a leđna peraja izrazito se ističe po sredini leđa. Prsne peraje razlikuju se svojim oblikom od peraja ostalih kitova iz porodice delphinidae jer su zaista velike i zaobljene dok im je tijelo obojano veoma kontrastnim tonovima crne i bijele boje.

Smatraju se jednim od najrasprostranjenijih kitova na svijetu jer im staništa ne ovise o temperaturi ili dubini mora. Iako se većina kitova zubana hrani uglavnom ribom i lignjama, kitovi ubojice znaju se hraniti i toplokrvnim životinjama pa ih se tako na Antarktiku, tijekom ljeta, može vidjeti kako vrebaju druge kitove usane, pingvine i tuljane uz rubove ledenjaka.

Orke su izrazito inteligentne, karizmatične i veoma društvene životinje koje najčešće žive u obiteljskim skupinama koje se temelje na vezi ženki i njihovih mladunaca. Ženke se u prosjeku pare svakih 5 godina, a trudnoća traje 15 mjeseci.

Ženke se prestaju pariti nakon 40 godina starosti, a mladi mužjaci znaju ostati u majčinoj skupini kroz cijeli život.

Njihov glasovni repertoar je zaista složen. Ehokacijski zvukovi se od onih koje koriste u komunikaciji razlikuju međusobno u različitim skupinama ili populacijama pa ih se tako često naziva dijalektima. Ako više skupina provodi većinu svog vremena zajedno onda počinju tvoriti tzv. jato kitova ubojica.

Na sjeveroistočnom dijelu Tihog oceana, istraživači su identificirali dva glavna jata kitova ubojica, „rezidentno“ i „tranzitno“ jato, koja se međusobno razlikuju po njihovoj sezonskoj rasprostranjenosti, socijalnoj strukturi te po ponašanju i načinu prehrane. Čini se da je upravo način na koji se hrane temelj njihove međusobne različitosti. Rezidentni se naime hrane uglavnom ribom, a losos im je najomiljeniji plijen dok se tranzitno jato hrani i morskim sisavcima poput tuljana.

I način na koji se glasaju se veoma razlikuje među jatima. Među rezidentnima učestalo se proizvode dugi ehokacijski klikovi dok su u tranzitnom jatu oni reducirani na rijetko ispuštanje izoliranih klikova. Različiti načini upotrebe ehokacije vežu se uz različitu prehranu. Tranzitni kitovi ubojice hrane se tuljanima i drugim morskim sisavcima koji su u stanju raspoznati orkine ehokacijske klikove dok se rezidentno jato hrani uglavnom lososom i drugim ribom koja takve zvukove nije u stanju čuti. Vjeruje se da se tranzitni kitovi ubojice poprilično oslanjaju i na vlastite vidne sposobnosti prilikom lova morskih sisavaca.

Kitovi ubojice mogu se često vidjeti u igri kada znaju znatizeljno viriti glavama iz mora i lupati perajama po površini. Iako često zaigrane, ove životinje mogu biti i poprilično zastrašujuće. Možda je upravo to razlog zbog kojeg nas neprestano zadržavaju.

Satelitsko praćenje morskih kornjača

Glavata želva (Caretta caretta) može narasti preko 1 metra u dužinu i može težiti preko 120 kilograma. Mogu živjeti do 80 godina, a spolnu zrelost dostižu sa oko 30 godina. Preko 2,500 glavatih želvi godišnje slučajno se ulovi u ribarske mreže u hrvatskom dijelu sjevernog Jadrana. Ovo područje smatra se važnim područjem za prezimljavanje i prehranu populacije koja gnijezdi u Grčkoj.

Hrvatski prirodoslovni muzej i Plavi svijet u suradnji provode istraživanje morskih kornjača Jadrana. Jedna od aktivnosti unutar projekta je i satelitsko praćenje pojedinih jedinki.

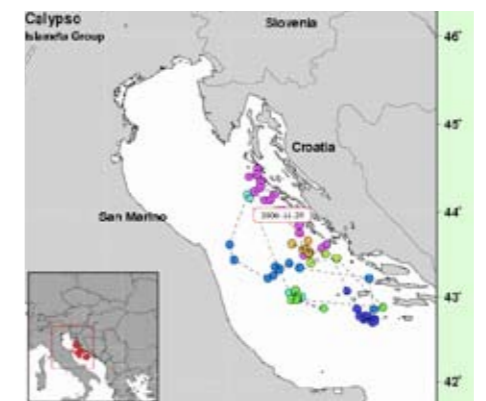
Tijekom popodneva 7. rujna 2006. Calypso, prva morska kornjača sa satelitskim odašiljačem puštena je u hrvatski dio Jadrana.

Calypso je velika mlada životinja (CCLn-t: 66.5 cm) koja je ime dobila prema nazivu kočice koja ju je slučajno ulovila 24. lipnja 2006. dok je plivala neritičkim vodama oko otoka Lošinja.

Životinja je spašena iz mreže te je prebačena u Rehabilitacijski centar Pulske akvarija gdje je čekala dok joj bude stavljen satelitski odašiljač. Kad je ulovljena, Calypso je bila u dobrom stanju i zdrava. Dva dana prije puštanja vraćena je na Lošinj u Lošinjski edukacijski centar o moru

Plavog svijeta. Prije samog puštanja na oklop na leđima joj je pričvršćen satelitski odašiljač te je 7. rujna puštena uz veliki interes domaćih i stranih medija.

Sam projekt satelitskog praćenja odvija se u okviru zajedničkog Talijansko-hrvatsko-slovenskog projekta "AdriaWatch", kojeg koordinira Islameta Group, Dept. of Biology - University of Pisa. Kretanje našeg Calypsa možete pratiti on-line putem ove karte.

Kartu priprema i održava www.seaturtle.org gdje možete naći informacije o ostale četiri kornjače puštene u okviru projekta AdriaWatch te o brojnim drugim projektima satelitskog praćenja diljem svijeta.

Izvešće za 2006. godinu

Istraživanje se 2006. godine nastavilo tijekom zimskih mjeseci i na more smo po prvi put izašli već 2. siječnja.

Novu godinu smo tako započeli susretom s velikom skupinom s više od 30 dupina u blizini najjužnije točke Cresa zvane Punta Suha. Krajem siječnja, iznimno jaka bura uzrokovala je prve probleme s istraživačkim brodom koji je tada izvađen iz mora. Brod je ponovno vraćen u more tijekom ožujka kada smo nastavili sa projektom mjerenja podvodne buke. Tijekom snimanja čuli su se i zvižduci dupina koje tom prilikom nismo uspjeli pronaći zbog loših vremenskih uvjeta. Dupine smo ponovno susreli 19. ožujka u blizini Srakana, otočića na zapadnoj strani Lošinja. Jedan od dupina bio je i Mate (Slika) čiju je leđnu peraju lako prepoznati po velikom urezu nastalom prilikom sudara s brodom propalom. Sudari dupina s brodovima su prilično učestali u plitkim područjima s pojačanim brodskim prometom ali u području oko Lošinja dogode se vrlo rijetko ponajprije zbog veće dubine mora.

Tijekom travnja, svibnja i lipnja dupini su viđeni često, ponekad i više puta u istom danu. Lipanj je tako obilježen kao mjesec sa 17 opažanja dupina, a u srpnju zbog promjenljivog vremena i udaljevanja dupina od obale, dupine smo vidjeli tek 7 puta.

Kolovoz je započeo s Danom Dupina tijekom kojeg se slavilo i proglašenje preventivne zaštite prvog zaštićenog područja za dupine u Mediteranu, Lošinjskog Rezervata za Dupine. Nakon proslave tog važnog dana nastavili smo s istraživanjem te smo tijekom druge polovice kolovoza te početkom rujna dupine redovito vidjeli u velikim skupinama, najčešće u središnjem dijelu našeg područja istraživanja. U periodu od 20. kolovoza do 4. rujna viđeni su gotovo svi rezidentni dupini cresko-lošinjskog akvatorija. Za razliku od svibnja i lipnja, u ovom periodu dupini su bili iznimno aktivni i razigrani te gotovo uvijek prisutni u velikim skupinama što je prilično neobično za to doba godine.

Ljetni period istraživanja se polako privodi kraju te će nas uskoro napustiti i zadnja grupa volontera Plavog svijeta. Istraživači međutim ostaju na otoku s namjerom da nastave s istraživanjem i u jesenskom i zimskom periodu 2006. godine.

14. Dan dupina

14. Dan dupina održan je 05. i 06. 08. 2006. Ovogodišnja manifestacija bila je jedinstvena po mnogo čemu. Po prvi puta Dan dupina nadrastao je sam sebe i pretvorio se u dvodnevnu manifestaciju zbog velikog broja događanja i velikog interesa sudionika i posjetitelja. Nadalje, program je bio obogaćen novim atraktivnim sadržajima za najmlađe, a kruna svih aktivnosti bilo je proglašenje Lošinjskog rezervata za dupine od strane državnog tajnika Ministarstva kulture gdina. Jadrana Antolovića popraćeno blještavilom vatrometa.

Ukratko...u subotu, 05.08.2006. Dan dupina započeo je tradicionalnim postavljanjem izložbe dječjih likovnih radova na rivi u Velom Lošinj. Ove godine pristiglo nam je 598 crteža, a kao najbolji odabran je rad Lakatosa Bence, desetogodišnjeg dječaka iz Debrecena, Mađarska. U popodnevni satima preselili smo se u Mali Lošinj, točnije Sunčanu uvalu gdje je održan, ove godine najposjećeniji, turnir u odbojci na pijesku. U dvoboju mješovitih parova pobijedio je češki par Irena & Jan, a među muškim parovima najbolji su bili Jakovljević & Rogić. Na plaži Veli žal demonstrirali smo kako se spašavaju nasukani dupini pomoću modela dupina u prirodnoj veličini.

Predvečer je ispred našeg centra bilo vrlo živahno jer tu su se odvijale likovne radionice za najmlađe. U kratkom vremenu sakupili smo pravu malu zbirku zanimljivih umjetničkih djela u različitim tehnikama. Naši prijatelji iz centra za zdravo odrastanje „Idem i ja“ oslikali su 3 kontejnera za smeće šarenim slikama dupina uz ekološke poruke. Ovako uljepšani kontejneri zauvijek su našli svoje mjesto na trgu ispred Centra, gdje smo i ispratili prvi dan koncertom lošinjske skupine „Positivo band“.

Nedjelju smo započeli na plaži Rovenska u Ve-

lom Lošinj demonstracijom spašavanja nasukanih dupina, natjecanjem u plivanju za djecu i odrasle, a nešto kasnije i tradicionalnim vaterpolo turnirom.

Ponosni pobjednici među malim plivačima bili su ekipa „Meduze“, a među odraslima „Palme“. Pobjednici vaterpolo turnira su dečki iz ekipe „Veli Lošinj“. Posebnu atrakciju drugog dana priredio nam je Matija Kosanović, mladić iz Malog Lošinja koji je povodom Dana dupina otplivao maraton od Lošinj do Suska. Najveća zanimljivost uz ovaj veliki pothvat bila je privremena pratnja dva dupina koje je očito zainteresiralo Matijino plivanje u otvorenom moru. U večernjim satima u Velom Lošinj održana je tradicionalna igra „Potraga za skrivenim blagom“ u kojoj je sudjelovalo 7 timova, a najbolji su bili „Zlatokrila“ tim B“ iz dječjeg odmarališta Vladimir Nazor. Istovremeno su najmlađi mogli uživati u igricama koje su osmislile tete Tihana i Maja ili oslikavanju rive kredama u boji. Finale 14. Dana dupina obilježeno je svečanom dodjelom nagrada svim pobjednicima natjecanja i već spomenutim proglašenjem Posebnog rezervata za dupine uz pratnju vatrometa. Završni koncert na trgu ispred Centra održala je grupa Flyer.

Tako je obilježen još jedan dan dupina - najveći do sada.

Sponzori

Naši sponzori i donatori u 2006. bili su:

Grad Mali Lošinj, Državni zavod za zaštitu prirode, Capital Communications - Budimpešta, P.Z. Auto, TZ Grada Maloga Lošinja, Pharmateka Consult, European Commission DG Environment, Jadranka hoteli, Kneževina Monako, Hrvatski prirodoslovni muzej, WDSC, ACCOBAMS te svi naši volonteri i usvajatelji dupina. Hvala svima.

P.Z. Auto

PARTNER
ACCOBAMS

Hrvatski prirodoslovni muzej

Croatian Natural History Museum

WDSC
Whale and Dolphin Conservation Society

Impressum

Urednik:

Draško Holcer

Tekstove napisali:

Jelena Jovanović, Nikolina Rako, Annika Wiemann, Draško Holcer, Peter Mackelworth

Fotografije:

Nikolina Rako, Annika Wiemann, Peter Mackelworth

Izdavač:

Plavi svijet Institut za istraživanje i zaštitu mora 2006.

Ekološka akcija čišćenja

Plavi svijet je u suradnji s Diver sport centrom 27. svibnja 2006. organizirao veliku ekološku akciju čišćenja podmorja malološinjske luke, sakupljanja starog papira i baterija. Akciju su financijski pomogli brojni sponzori s područja Grada Maloga Lošinja.

U akciji čišćenja podmorja sudjelovalo je 55 ronilaca iz 12 ronilačkih klubova, 68 volontera koji su prihvaćali izronjeni otpad na obali, 13 barkarijola i 2 eko-broda, a prikupljeno je oko 15 tona najrazličitijeg otpada. Među izronjenim otpadom našli smo na dječja kolica, stolice, prometne znakove i još mnoge druge predmete koji se nikako ne uklapaju u podmorski svijet. Najviše je otpada izronjeno oko privezišta za jahte, što znači da se valja pobrinuti za primjerenu edukaciju posjetitelja nautičara.

U akciji prikupljanja rabljenih baterija sakupljeno je 20 kg baterija, a akcijom sakupljanja starog papira oko 5 tona papira. Papir je razvrstan na novinski, uredski i časopise, a u njegovu saku-

pljanju sudjelovalo je 48 volontera.

Čitavo događanje bilo je popraćeno zabavno-glazbenim programom na glavnom gradskom trgu uz

ponudu besplatnih morskih specijaliteta za sve sudionike. Zadovoljni dobro obavljenim poslom, uz dobru glazbu i izvrsnu hranu svi su se zabavljali do kasno u noć.

Ovaj Božić darujte nešto drugačije - usvajanje dupina!

Usvajanje dupina je izvanredan poklon koji istovremeno pomaže njihovoj zaštiti u okolišu u kojem žive i podupire aktivnosti Plavog svijeta. Od sada dupina možete usvojiti i online, a vaše usvajanje poslat ćemo poštom. No, učinite to na vrijeme!

Posjetite naš website: www.plavi-svijet.org